

19.01.2021

Asia/3

§ 3 Vuoden 2021 talousarvion noudattamisohjeet

HEL 2020-013242 T 02 02 00

Päätös

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta merkitsi tiedoksi vuoden 2021 talousarvion noudattamisohjeet.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsti Laine-Hendolin

Lisätiedot

Ari Tirri, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 85510
ari.tirri(a)hel.fi

Liitteet

1 Vuoden 2021 talousarvion noudattamisohjeet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on 14.12.2020 hyväksynyt vuoden 2021 talousarvion noudattamisohjeet, jossa todetaan mm. seuraavaa:

Toimialoilta edellytetään taloudellisen kehityksen seuraamista ja tarvittaessa valmiutta sopeuttaa toimintansa muuttuvissa tilanteissa talousarvion mukaiseksi.

Kaupunkistrategian 2017–2021 mukaan kaupungin taloutta hoidetaan vastuullisesti, kestävästi ja tuottavasti, jotta kuntalaisten palvelut voidaan turvata pitkällä aikavälillä ja kaupunki on kilpailukykyinen sijaintipaikka yrityksille. Helsinki kantaa oman vastuunsa julkisen talouden tasapainottamisesta ja huolehtii kaupungin kokonaistuottavuuden parantamisesta.

Kaupunkiyhteisillä toimenpiteillä toteutetaan käyttötalouteen vaikuttavia linjauksia ja rakenteellisia uudistuksia. Talousarvioon 2021 kirjatut tuottavuuslinjaukset kohdistuvat koko toimintaan: digitalisaatioon, henkilöstöön, palveluverkkoon ja toimitiloihin sekä toiminnan kehittämiseen.

Tuottavuutta parannetaan linjauksien kautta keskipitkällä aikavälillä, joten toimenpiteet ja niiden tuottamat taloudelliset vaikutukset kohdistuvat useammalle vuodelle. Tarkempia toimenpiteitä valmistellaan kaupunginkanslian ja toimialojen yhteistyönä vuoden 2021 aikana ja niitä tuodaan tarpeen mukaan päätöksentekoon.

Lautakunnat ja johtokunnat valvovat, että niiden alainen toiminta on kaupunkistrategian ja talousarvion sekä kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen asettamien tavoitteiden mukaista.

Koronakriisin vaikutus strategian toteutukseen

Koronakriisi vaikuttaa merkittävästi Helsingin talouteen, toimintaan ja kehitykseen. Vuoden 2021 aikana kaupungin tulee pystyä vastaamaan toimintaympäristön epävarmuuteen ja kriisistä palautumiseen sekä ehkäisemään koronaepidemian pitkän aikavälin taloudellisia ja sosiaalisia vaikutuksia. Palautumisen toimenpiteiden suunnittelu ja toimeenpano tapahtuvat pääosin osana kaupungin normaalia toimintaa, siellä missä palvelut tuotetaan.

Kaupungin strategiaan perustuva palautumisohjelmaa jäsentävät seuraavat teemat: kaupunkilaisten aktiivisuus ja luottamus, yritysten ja yrittäjyyden vauhdittaminen ja uudistuva ja kestävä kaupunkiorganisaatio. Teemoja hyödyntäen toimialoilta ja kanslian osastoilta kootaan koronakriisistä johtuvia ja strategian toteutumisen kannalta kriittisiä toimenpiteitä kattavammiksi ja vaikuttavammiksi kaupunkitason kokonaisuuk-siksi. Toimialat, virastot ja liikelaitokset vastaavat palautumisohjelman tavoitteiden toteuttamiseen tarvittavasta toiminnan suunnittelusta ja tavoiteasetannasta talousarvion yhteydessä.

Käyttötalouden määrärahan sitovuus ja ylittäminen

Kaupunginvaltuustoon nähden sitova erä on nettobudjetoiduilla yksiköillä toimintakate. Talousarvion avustusliitteessä (talousarvion liite 1) on erikseen määritelty yhteisöille myönnettävät sitovat määrärahat. Nettobudjetoitujen yksiköiden sitovan toimintakatteen alittamista koskeva talousarvion muutos on tehtävä kaupunginvaltuustossa.

Määrärahojen riittävyyteen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Toiminta on suunniteltava siten, että talousarvioon merkitty määräraha varmasti riittää. Valvontavastuu kuuluu määrärahan käyttäjien ja käytöstä vastaavien henkilöiden ohella toimialajohtajille, liikelaitosten toimitusjohtajille ja virastopäälliköille sekä lauta- ja johtokunnille. Pääsääntöisesti talousarvion määrärahan ylitysoikeuksia ei myönnetä.

Koronasta aiheutuvia kustannuksia seurataan lautakunnissa talouden ja toiminnan seurannan yhteydessä. Lautakunnat esittävät tarvittaessa

ylitysoikeuksia kaupunginhallitukselle ja kaupunginhallitus valtuustolle. Seuranta tehdään osana talouden ja toteutumisen ennusteita heti ensimmäisestä ennusteesta lähtien ja niissä raportoidaan koronaepidemiasta johtuvat sekä suorat että välilliset kustannukset.

Talousarvion toteutumisennuste

Talousarvion toteutumisennuste laaditaan vuonna 2021 kolme kertaa. Kolmen ennusteen lisäksi laaditaan tammikuussa 2022 alustava tilinpäätös keskitetysti kanslian ja taloushallintapalvelun toimesta.

Toteutumisennusteen yhteydessä toimialojen ja liikelaitosten tulee raportoida talousarvion toteutumiseen vaikuttavat merkittävät poikkeamat toimintaympäristössä sekä edistyminen toimintasuunnitelmaan kirjatuissa kaupunkistrategian keskeisimmissä

toimenpiteissä sekä toimialatason strategiamittareissa. Ennusteen riskejä koskevassa osiossa raportoidaan lyhyesti merkittävistä toteutuneista ja uhkaavista riskeistä sekä ajankohtaisista riskienhallinnan kehittämistoimista.

Keskeisiä muutoksia noudattamisohjeissa

Talousarvion noudattamisen yleisohjeet sisältävät osuuden talouden vakauttamisesta.

Tulosbudjetti-kohdassa maininta koronasta palautumisen sisällyttämisestä toimintasuunnitelmiin sekä muistutus sukupuolittetun budjetoinnin edistämisestä.

Strategian alle on lisätty selvitys 2017–21 strategian arvioinnista ja uuden strategian valmistelusta, sekä osuus koronakriisin vaikutuksesta strategian toteutukseen

Kirjanpito, taloussuunnittelujärjestelmä ja talousarvion toteutumisen seuranta -osuutta on päivitetty mm. valtion talousraportoinnin ja kaupungin tilikarttaudistuksen osalta.

Noudattamisohjeisiin on aiemmin sisältynyt vaatimus kansliapäällikön päätöksestä oikeuttaa ulkopuolisten (so. muiden kuin kaupungin omistamien) tilojen vuokraaminen. Valmistelussa olevassa tilahankkeiden käsittelyohjeessa edellä kuvatusta oikeutusmenettelystä ollaan luopumassa. Kansliapäällikön päätöskäsittely on toimialauudistuksen ja toimialojen tilapalveluiden perustamisen myötä tullut tarpeettomaksi.

Hankintoihin liittyviä alalukuja on päivitetty, samoin sopimushallinnan osiota sekä digitaalisiaatio ja tietohallinto –kokonaisuutta.

19.01.2021

Asia/3

Luottotappioihin liittyvää ohjeistusta on päivitetty liittyen saatujen, luottotappioiksi kirjattujen saatavien käsittelystä.

Valtionavustukset ja niihin verrattavat etuudet sekä EU-hankkeet -kohtia on päivitetty hankkeiden kirjaamisen osalta, silloin kun Helsinki toimii rahoituksen välittäjänä.

Lahjoituksena saadut taide-esineet tulee kirjata taseeseen vuodesta 2021 alkaen. Yksittäisen teoksen kohdalla 10 000 eurosta ylöspäin, käypään arvoon.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsti Laine-Hendolin

Lisätiedot

Ari Tirri, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 85510
ari.tirri(a)hel.fi

Liitteet

1 Vuoden 2021 talousarvion noudattamisohjeet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 14.12.2020 § 865